MARCU GABINSCHI
Institutul de Filologie
(Chişinău)

APROPO DE PREZENTAREA CONCEPTULUI DE ALAUTEMIE ÎN REVISTA „LIMBA ROMÂNĂ" (BUCUREŞTI)

O surpriză pentru noi a fost recenta publicare în „Limba română" (Bucureşti) a articolului dnei Adina Dragomirescu, special consacrat conceptului nostru de alautemie inclusivă confixal-sufixală şi a altor consideraţii de-ale noastre privind unele fenomene ale limbii române [1, p. 150-155]. E o surpriză cu atît mai neaşteptată, fiind prima în felul său, în toţi anii de cînd publicăm lucrări despre această limbă (începînd cu anul 1956), căci pînă acum n-am avut un asemenea răsunet sub formă de articol special din România. E de notat şi faptul că, cu puţine excepţii, punctele noastre de vedere sunt redate veridic, fiind şi documentate în mod corespunzător,[1] (spre deosebire de ceea ce se face cîte odată în nişte observaţii neglijente[2]). Cu atît mai mult îi suntem recunoscători dnei A. Dragomirescu pentru atenţie, în special pentru faptul de a fi făcut cunoscut colegilor români punctul nostru de vedere asupra unor fenomene importante ale limbii lor.

Se înţelege că, prezentînd corect acest punct de vedere, D-Sa a ţinut să expună şi părerile proprii asupra fenomenelor în cauză, păreri ce nu întotdeauna coincid cu ale noastre. De aceea ne permitem să ne exprimăm dezacordul cu acestea, precizînd unele momente din materialul examinat.

Astfel, nicidecum nu suntem de acord cu afirmaţiile, de-a dreptul hiperbolizante, despre „terminologia structuralistă destul de greoaie" (p. 150), „limbajul foarte tehnic" (p. 152) ori că „terminologia folosită de autor este foarte complicată, îngreunînd destul de mult accesul la ideile (multe, foarte interesante) expuse" (p. 155).

E caracteristic faptul că ideile de bază privind ceea ce am numit „alautemie" sunt expuse de către însăşi prezentatoarea noastră în puţine rînduri şi pe înţelesul oricui. Ce este „foarte complicat" în această idee principală: o logoformă (formă de cuvînt) apare în două variante, una putînd constitui enunţ aparte, iar cealaltă neputînd s-o facă? În primul caz avem a u t e m, iar în cel de-al doilea a n a u t e m, termeni formaţi din elemente bine cunoscute ale terminologiei internaţionale de origine greacă. În cazul dat autemul e prezentat în româneşte prin genitivul de tipul *a omului*, *a casei* şi prin infinitivul de tipul *a cînta*, *a vedea*, *a trece*, *a dormi*. Iar anautemele respective sunt *omului*, *casei* şi *cînta*, *vedea*, *trece*, *dormi* ş. a. Acest fel de alomorfie poziţională, adică alternarea autemului cu autemul în context, este ceea ce numim a l a u t e m i e. Credem că este un lucru absolut clar pentru oricine ar vrea să-l înţeleagă, ca să nu mai vorbim de cei cu facultatea de litere terminată. S-ar putea respinge constatările noastre, dacă ele n-ar reflecta un fenomen real, de exemplu, dacă l-am atribui uneia dintre limbile în care el nu există. Dar în româneşte

[1] Vezi nota 1 (p. 150) în care sunt menţionate 8 lucrări de-ale noastre din ultimii ani. Spre a nu complica expunerea, în cele de mai jos omitem documentarea tezelor noastre din lucrările enumerate de D-ei, şi din lucrările care le precedă, indicate în ele.

[2] Vezi, de exemplu, [2, p. 89] unde suntem numiţi printre aceia care socot că „supinul ar fi tot un infinitiv", pe cînd în realitate vedem în conglomeratul numit „supin" în gramatica română cel puţin şase formaţii diferite.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

el există şi de aceea necesită să fie identificat ca atare. O necesită, în primul rînd, ca să se pună capăt atît găsirii articolului în elementele *al*, *a*, *ai*, *ale*, complet indiferente faţă de sensul de hotărît/nehotărît, cît şi găsirii prepoziţiei în infinitivul de tipul *a face*, străin de orice sens oblic. Deci fenomenul există, iar nerelevarea lui printr-un termen propriu ar contribui la nonidentificarea lui ulterioară ca fenomen sui-generis. E tocmai cazul să ne amintim de cunoscuta maximă a lui Carl Linné: N o m i n a s i n e s c i s, p e r i t c o g n i t i o r e r u m (dacă nu chiar de maxima şi mai veche a lui Confucius: A d e n u m i d r e p t î n s e a m n ă a î n ţ e l e g e d r e p t).

Şi cu toate că în alte privinţe genitivul şi infinitivul sunt, se înţelege, foarte diferite, nu putem nega faptul că sub raportul relevat aici ele prezintă două manifestări ale aceleiaşi esenţe: amîndouă apar, în funcţie de context, ba ca autem, ba ca anautem (comunitatea cuprinzînd şi acel detaliu că în ambele cazuri una se deosebeşte de alta prin acelaşi element *a*, pe care îl numim a u t e m i z a t o r).

Cauza acestui paralelism nu este, cel puţin în prezent, clară. Se pare totuşi că nu avem aici o simplă coincidenţă. Afară de comunitatea în sincronie, ea se confirmă prin istoria limbii: acolo unde nu s-a ajuns la distribuţia strictă dintre autem şi anautem, aceasta are loc atît la genitiv (fiind obişnuit şi tipul *casa a omului*), cît şi la infinitiv (fiind obişnuit şi tipul *poate a face*) cum este, de exemplu, la cronicari, dar şi în unele graiuri arhaice din Bucovina. Adică, stabilizarea alautemiei la ambele formaţii în chestiune a mers, în linii mari, concomitent. Se prea poate deci că aici şi-a spus cuvîntul un factor de adîncime, care mai rămîne de identificat.

Mai relevăm specificitatea românească a fenomenului, nouă cel puţin nefiindu-ne cunoscută nicio limbă cu aceeaşi particularitate, deşi alomorfia poziţională e un fenomen bine cunoscut lingvisticii, cîteodată tot sub formă de alautemie (însă nu a genitivului sau a infinitivului, şi încă a lor tot odată şi, cu atît mai puţin, cu acelaşi autemizator).

Aşadar, reafirmăm că prezentarea noastră a fenomenului în discuţie, ca, de altfel, şi reproducerea ei de către însăşi dna A. Dragomirescu (vezi în special p. 151) reflectă realitatea şi este uşor de înţeles pentru oricine ar vrea s-o facă.[1] Deci celor ce consideră denumirile noastre „foarte complicate” le rămîne ori să demonstreze inexistenţa fenomenului în cauză ori, în caz contrar, să-l identifice oarecum într-un fel mai puţin „complicat” (de altfel, cum ar face-o dna A. Dragomirescu, nu ne este deloc clar).

Astfel privim caracterizarea expunerii noastre ca fiind „foarte complicată” în genere. Cît priveşte „terminologia structuralistă” (şi aceea „destul de greoaie”), constatăm următoarele:

Din toată terminologia structuralistă n-am luat decît termenii arhicunoscuţi de alomorf şi alomorfie, ceilalţi puţini fiind ori mai vechi ori propuşi de noi (autem, anautem, alautemie, autemizator), toţi cu unul şi acelaşi radical. (Noţiunea de confix nu e a noastră, ci existentă de mai demult. Noi n-am făcut decît să precizăm definiţia ei, atît ca element extraalomorfic, cît şi ca alomorf al sufixului.) Intenţionat n-am recurs nici la cele mai răspîndite noţiuni ale diferitor şcoli structuraliste şi poststructuraliste, transformaţional-generativiste ş. a., în special la noţiunile de structură de adîncime şi cea de suprafaţă, la constituenţii imediaţi etc., foarte des aplicate acum. Nu de aceea că am fi contra acestor metode în genere, ci din simpla cauză că pentru demonstrarea tezelor noastre nu este

[1] Încă un aspect al fenomenului în discuţie (de altfel, facultativ pentru descrierea lui, dar tot specific românesc, este existenţa a r h i c a z u l u i, care este forma comună a autemului unei logoforme şi a altei forme a aceluiaşi cuvînt, aceasta fiind extraalomorfică: aşa sunt rom. *omului*, *casei* (anautemul genitivului şi dativul) şi *cînta*, *vedea*, *trece*, *dormi* (anautemele infinitivului şi diferite forme verbale), vezi amănunţit [3]. Pe semne A. Dragomirescu nu ştie de acest lucru, care, poate, ar părea cuiva şi el „foarte complicat”.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

nevoie de ele. Cu alte cuvinte, ne-am condus de cunoscutul principiu empiric,[1] care cere maximă economie (numărul minim posibil de noţiuni de bază), maximă simplețe (numărul minim posibil de operaţii cu noţiunile de bază alese), corespondenţa maximă posibilă cu ideea deja existentă despre obiectul respectiv în măsura în care nu e contradictorie deci şi maxima consecvenţă. În ceea ce priveşte reproşurile ce ni s-au făcut, relevăm cerinţa simpleţii şi credem că, aşa cum definim principalele noţiuni introduse de noi în operaţie (vezi mai sus), am respectat-o. Deci acuzările de a fi aplicat „terminologia structuralistă destul de greoaie" şi asem. sunt lipsite de temei. E vorba de relevarea trăsăturii de-a dreptul globale a limbii române, pînă acum nerelevată explicit ca atare, ceea ce n-a putut decît să ceară anumite procedee de demonstrare. Şi dacă metoda noastră pare cuiva „foarte complicată", repetăm, îi propunem ca ori să demonstreze că această trăsătură nu există, ori, în caz contrar, s-o releve printr-o metodă mai puţin „complicată" decît a noastră (altfel spus, să aplice mai bine principiul empiric, respectînd mai bine în special cerinţa simpleţei[2]).

Celălalt reproş ce ni s-a făcut priveşte nu modul de expunere, ci chiar esenţa lucrurilor, de aceea cere o analiză mai amănunţită. Avem în vedere pasajul: „introducerea noţiunii de confix (şi a celor legate de acesta) nu este absolut necesară, în condiţiile în care în lingvistica românească de factură structuralistă circulă de multă vreme termenul de *morfem discontinuu*, care acoperă aceeaşi realitate lingvistică" (p. 155), în care se face trimitere la [5, p. 51]. Dar în sursa indicată se constată existenţa de morfeme discontinue, o specie a lor fiind cele întrerupte.[3] Ca exemplu se aduce germ. *gelernt* format prin morfemul de acest fel *ge…t*, iar ca alt exemplu al aceluiaşi tip de morfem e citat infinitivul român *a…á* (*î*, *î*, *e*, *eá*) cu *a* ca „marcă a infinitivului" şi tot acolo e menţionat morfemul „întrerupt de genitiv, dacă considerăm aşa-numitul articol genitival drept marcă a genitivului" [5, p. 51]. Se înţelege că acesta este un evident pas înainte în comparaţie cu tradiţionalele calificări ale lui *al*, *a*, *ai*, *ale* ca „articole" şi ale lui *a* de la infinitiv ca „prepoziţie" (calificări ce persistă şi după apariţia lui [5] şi ale altor lucrări pe tema dată). De relevat că tratarea fenomenului în cartea [5] e consecventă, condamnîndu-se în repetate rînduri clasarea la articol a elementelor străine de exprimarea categoriei determinării (p. 167-169, 172, 177-178). Printre acestea se găseşte şi „articolul genitival", care „nu presupune niciun fel de diferenţă sub aspectul determinării" (p. 177). Se respinge pe drept cuvînt şi prezentarea ca prepoziţie a lui *a* infinitival, care nu exprimă niciun sens oblic, iar pentru redarea acestuia singur cere prepoziţii adevărate (p. 206).

Totuşi (chiar dacă facem abstracţie de unele concesii, poate involuntare, în favoarea tradiţiei adînc înrădăcinate, cf. despre *a* ca prepoziţie „putînd sta înaintea unui infinitiv în cele mai multe cazuri" – p. 279) trebuie să constatăm următoarele:

„Marca", adică morfemul (apărînd de data aceasta ca alomorf poziţional), nu este *a* antetematic singur, ci *a* împreună cu elementul posttematic cu care în anumite poziţii se implică reciproc: genitivul cu *a* nu este ceva ca **a om*, iar infinitivul cu *a* nu

[1] Vezi despre acesta, de exemplu [4, p. 265-270].

[2] Deci iarăşi e cazul să ne amintim de cunoscutele cuvinte ale lui Creangă: „Iubite cetitoriu,/ Multe prostii ăi fi cetit, de cînd eşti./ Ceteşte, rogu-te, şi ceste, şi unde-i vedé că nu-ţi vin la socoteală e pana în mînă şi dă şi tu altceva mai bun la iveală, căci eu atîta m-am priceput şi atîta am făcut".

[3] Ca cealaltă specie a morfemului discontinuu e prezentat tot acolo „morfemul repetat" de tipul celui din rom. *casă frumoasă*, lat. *filius bonus*, calificat drept mijloc de acord. Dar acest fenomen (chit că acordul nu se realizează, nici pe departe, numai prin morfeme repetate) nu priveşte flexionarea unui singur cuvînt, ci ţine de sintaxă, de care *a* de la genitiv şi infinitiv trebuie separat net, ca parte a unei singure logoforme, nu ca ceva din afara ei.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

este ceva ca **a cînt*, ci sunt respectiv *a omului* şi *a cînta*. Altfel spus, avem acel alomorf discontinuu, mai precis întrerupt, menţionat în [5, p. 51] mai sus, dar care nu coincide cu singurul *a*. Adică „marca" este *a … lui* şi *a…á* şi asem., pentru care tocmai se potriveşte termenul confix. Cu părere de rău însă, acesta nu figurează la examinarea elementelor în cauză în [5], unde lipseşte şi vreo definiţie a lui, pe cînd formularea precisă a ei este un lucru destul de greu.

La această formulare trebuia să se evite greşeli de tip răspîndit, cum este, în primul rînd, confundarea confixului (morfem sau alomorf unic) cu îmbinarea prefixului cu sufixul. Chiar în una din lucrările menţionate de A. Dragomirescu [6, p. 32-33] l-am criticat pe A. A. Reformaţkii, care în manualul său (calificat pe copertă ca „manual clasic", ed. a 5-a, 1999) prezintă confixul ca îmbinarea a două afixe, prefix şi sufix, aducînd ca exemplu germ. *gelobt* (deci aceeaşi clasoformă ca şi *gelernt*, adus în [5, p. 51], dar interpretat acolo ca un singur morfem discontinuu).

De mai demult figurează în lingvistica rusă problema tratării prepoziţiei de pe lîngă cazul prepoziţional (ca în *в доме*, *на доме*, *при доме*, *о доме*, şi asem.) şi a flexiunii acestuia (deci, *в …е* şi asem.) tot ca un singur morfem întrerupt (de tipul celor existente în limbile incorporante sau nu). Şi în lumina acestor fapte noţiunea de confix trebuie precizată (s-a dovedit că *в доме* ş.a., care admit acordul în interiorul său, de ex., *в новом доме*, sunt totuşi prepozitive, nu forme confixale, spre deosebire de complexele incorporante, care nu admit acordul).

Mai relevăm faptul că la prezentarea morfemelor întrerupte ale infinitivului şi genitivului în [5, p. 51] lipseşte ideea alomorfiei (ca să nu mai vorbim de cea specifică românească, pe care o numim alautemie) a acestor morfeme întrerupte cu cele neîntrerupte, de tipul *a… a*/ *-a* şi *a… lui*/ *-lui*, alomorfie pe care nu o cunoaşte tipul german *ge…t* (ca în *gelernt*), prezentat acolo ca model de morfem întrerupt, bine cunoscut în lingvistică. De aceea nu putem rămîne, cum se face în [5, p. 51] la constatarea doar a formării infinitivului şi genitivului românesc prin morfeme întrerupte (şi aceea fără aplicarea termenului precis „confix").

Confixul participial de tip german (ca în *gelernt*, *gelobt* ş. a.) se găseşte şi el în relaţii de alomorfie cu altceva, însă nu de cea poziţională, ca în rom. *casei*/*a casei*, *lucra*/*a lucra*), ci de cea adtematică: acest *ge…t* nu alternează cu simplul *-t* în funcţie de poziţie, ci cele două se alipesc de teme diferite. De ex., *gemacht*, *gelernt*, *gelobt* ş. a., dar *illustriert*, *übersetzt*, *entstellt* ş.a. La mai multe verbe neregulate *ge…t*/*ge… en* se îmbină cu alomorfia temei, ca în *bringen – gebracht*, *gehen – gegangen*, *singen – gesungen*, *nehmen – genommen* ş.a., ceea ce iar îngreunează identificarea confixului ca atare în formă pură.

În schimb, germana (ca şi alte limbi cu confixul) nu cunoaşte alomorfia poziţională confixal-sufixală (vezi mai sus[1]) care în română coexistă cu confixarea pură (ca la ordinale). De aceea trebuie net distinse în româneşte, pe de o parte, *al*/*a*/*ai*/*ale… lui*/ *ei*/*lor* (ca şi *a …á*/*eá*/*e*/*í*/*î*) şi, pe de altă parte, *al …lea*, *a …a* de la ordinale, aceste ultime fiind extraalomorfice. Clasarea lor obişnuită împreună cu *al* ş. a. genitival la „articol genitival", „pronominal" sau „posesiv" ca ceva unic este iarăşi confuzia a două lucruri diferite. Acest element de la ordinale e calificat pe drept cuvînt în [5, p. 170] ca „aşa-numitul articol". Şi totuşi acolo nu se relevă nici alomorfia în genere confixal-sufixală poziţională a formaţiilor în chestiune, nici anume ceea ce am calificat ca

[1] Ce e drept, ne referim la părerea dominantă. Dar nu e exclus ca la o analiză ulterioară germ. *machen* şi *zu machen* cu *zu* deprepoziţionalizat, să se dovedească a fi tot alomorfe poziţionale. Acelaşi lucru s-ar putea spune despre fr. *faire – de faire*. Totuşi alautemie acolo nu poate să fie, deoarece toate aceste morfocomplexe pot constitui enunţuri eliptice aparte.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

alautemie (adică, mai reamintim, capacitatea numai a unuia din alomorfe de a constitui un enunț aparte). De notat că acest fenomen se realizează în românește, deși într-un număr finit de unități, și în afara confixării, după modelul *-a*/*Ø*, ca în *acest – acesta*, *acel – acela* în diferite forme ale lor. (Confixul derivativ *de-a… lea*, ca în *de-andoaselea*, *de-a v-ați ascunselea* ș. a. e prezent și el într-un număr foarte restrîns de elemente.)

Dar româna cunoaște bine și un fenomen derivativ bazat pe confixare, care nu-i este specific, ci e propriu limbilor romanice în genere. Vorba e de așa-zisa „parasinteză": cf. derivarea de tip productiv ca *drept – a îndrepta*, *dreptate – a îndreptăți*, *cleşte – a încleşta*, *ştiință – a înştiința* ș. a. (cu mult mai rar e tipul *lapte – a alăpta*).

Știind ce este confixul, putem constata că la formarea, de exemplu, a lui *a încleşta* din *cleşte* sau a lui *a îndrepta* din *drept* schimbăm flexiunea substantivală (din *clest* S) sau adjectivală (din *drept* A) pe cea verbală, ceea ce nu e posibil la aceşti radicali decît schimbîndu-se sufixarea (ca în *clest* S ș. a.) prin confixare (ca în *a în cleşt* V ș. a.), deci obținem nu **clest* V, **drept* V, ci *încleşt* V, *îndrept* V, adică, abstract vorbind, obținem din … *N* sufixal un *în* … V confixal. Calitatea confixului ca un singur morfem pe lîngă aceste teme e confirmată (ceea ce redă corect după noi dna A. Dragomirescu) cu exact același rol al confixului, ca și a sufixului, chiar pe lîngă temele din unul și același cîmp semantic; ca în verbele *a îndrepta* (format prin confixul derivativ *în …a*) și *a strîmba* (format prin sufixul derivativ *-a*), altfel prezentate ca TV și *a*…TV, cu T simbolizînd tema. Confixarea de tipul examinat e destul de răspîndită în românește, derivatele formîndu-se nu numai de la substantive și adjective (unde procedeul e productiv), ci și de la numerale (cf. *a îndoi*, *a întrei*, *a înmii* ș. a.) și chiar de la interjecțiile verbale (cf. *a înhăța*), unde productivitatea lor e ca și epuizată.

Tot fără identificarea unei varietăți sui-generis a confixului extraalomorfic, numit perifi*x*, nu putem demonstra identitatea mai multor clasoforme ale verbului românesc care cuprind și participiile „dependente" și cele „independente" de conjugare, dar nu ne adîncim aici în această problemă, pe care am încercat s-o rezolvăm în lucrarea [6, p. 36-38] (menționată și ea în [1, p. 150]) și mai amănunțit în [7, p. 214-215; 8, p. 36-37].

Tot ca un fel de morfem discontinuu sui-generis, bazat nu pe elementele pretematic și posttematic, ci pe cel intratematic și cel posttematic, poate fi privit fenomenul cunoscut ca umlaut sau metafonie, adică schimbarea vocalei radicale concomitent cu alipirea a ceea ce se socoate sufix. Fenomenul e bine cunoscut din limba germană, datorită faptelor ca *Hand – Hände*, *Strom – Ströme*, *Buch – Bücher*, *Kraut – Kräuter* (e vorba de pluralul substantivelor, dar în mai puține cazuri fenomenul e prezent și la verbe, cf. *grabe – gräbst*, *laufe – läufst*, *sehe – siehst* ș.a.). În limba română, de obicei, nu se aplică termenii „umlaut" sau „metafonie", dar fenomenul respectiv există și în ea. Astfel, el e productiv la substantivele în *-are* (pl. *-ări*), de ex., *cîntare – cîntări* (deși schimbarea aceasta poate fi privită și ca substituirea sufixului întreg *-are* > *-ări*, nu ca *-a-* > *-ă-* + *e* > palatalizarea lui *r* aparte). Dar există și cazuri cu varierea temei, ca *fată – fete* sau, invers, *drept – dreaptă*, cf. *vagon – vagoane*, dar și *şcoală – şcoli* etc., cu analogii la verbe, ca *a vedea – să vadă* sau *strecor – strecoară – strecurăm* ș.a.m.d. (exemplele s-ar putea ușor înmulți, incluzînd și cazuri de marcare și mai multiplă, ca în *mesteacăn – mesteceni* sau *a creşte – să crească* ș. a.). Deci, dacă, de exemplu, *fată* se preface în *fete*, nu apare nici **fate* (cu *ă* > *e*) aparte, nici **fetă* (cu *a* > *e*) aparte, ci au loc cele două schimbări concomitent, altfel spus, are loc o singură schimbare complicată: *-ă* > *-e* + *á* > *é*. Prin urmare, și aici putem vedea tot un morfem discontinuu (nu pre-posttematic, cum e confixul, ci intra-posttematic). Adică, și acest fenomen se încadrează ca un caz particular în ceea ce e prezentat în [5, p. 55] ca morfem discontinuu, anume întrerupt: *e …e* (din *fete*), care l-a schimbat pe *a …ă* (din *fată*) ca „marcă"

BDD-A6919 © 2010 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

a pluralului, e şi el întrerupt de *t* din temă (acest fel de morfem discontinuu poate fi numit şi „metafonofix”, deşi denumirea nu e lucrul principal).

Deja această varietate de morfeme discontinui din română, impune o delimitare cît mai strictă a ceea ce caracterizează regulat în unul şi acelaşi fel orice genitiv şi orice infinitiv românesc.

Tot odată, în plan lingvistic general amintim de următoarele fenomene legate cu româna doar în mod indirect.

Astfel, apofonia latină (productivă în perioada ei anteclasică, pînă prin sec. IV-III î.Ch.) consta, precum ştim, în schimbarea vocalei radicale *a* şi *e* din silaba a doua (rar, a treia) sub influenţa elementului antepus derivativ. Aşa avem de ex., *dare* > *addere*, *perdere*, *reddere*, sau *habere* > *adhibere*, *inhibere*, *prohibere*, sau *statuere* > *constituere*, *destituere*, *restituere* ş. a. (la nume procedeul a fost mai puţin regulat, dar cf. *alter* > *adulterus*, *annus* > *biennis*, *barba* > *imberbis*, *cantus* > *accentus* etc.). Din aceste exemple bine cunoscute reţinem următoarele: de ex., *perdere*, format din *dare*, implică nu numai antepunerea lui *per*- la temă, ci şi modificarea temei din *dá*- în *de*-, cele două schimbări fiind concomitente, una nefiind posibilă fără alta. Adică, această derivare, de ex., a lui *perdere* din *dare* este concomitent antepunerea lui *per*- accentuat + schimbarea lui *a*, devenit aton, în *e*. Toate efectuîndu-se simultan, se implică un singur morfem complicat de tipul *pér* + *á* > *e* pe care am putea să-l numim apofonofix (deşi iarăşi nu denumirea este lucrul principal).

În acelaşi plan lingvistic general mai aducem cîteva fenomene aloglote, ale căror manifestări au pătruns în româneşte pe diferite căi, dînd reflexe deja neanalizabile la nivel morfematic în limba receptoare.

În limbile semite, majoritatea radicalilor băştinaşi sunt triliterale, adică constau din trei consoane, între care, redînd sensuri flexionare şi derivative, se intercalează vocalele. Dacă între aceste consoane se pun două vocale, avem ceea ce se cheamă t r a n s f i x. Notînd cele trei consoane prin cifrele 1, 2 şi 3, identificăm tipul 1*a* 2*a* 3, care a dat în româneşte ebraismul *haham*, dar şi arabismele, venite prin turcă, *halal* şi *haram*. Iar transfixul ebraic 1*a* 2*i* 3 (cu alofonia *i*/*ia* + guturală) l-a dat pe *maşiach* „(cel) uns”, pătruns în română (ca şi în alte limbi) prin greacă sub forma monomorfematicului *mesia*, care a fost şi tradus prin sufixalul Χριστός, participiul lui „a unge”. Alt morfem discontinuu din limbile semite este d i f i x u l, care constă din ceea ce aminteşte la prima vedere (dar nu este!) prefixul, urmat de cele trei consoane combinate cu două vocale. Astfel, difixul ebraic *ta* 1, 2 *u* 3 a dat (de la rădăcina *l-m-d*) prototipul lui *talmud*, iar difixul arab *mu* 1*a*2*i*3, combinat cu radicalii, respectiv, *s-f-r*, *k-l-d* şi *dj-h-d*, a format prototipurile turcismelor româneşti *musafir*, *mucalit*, dar şi al arabismului recent *mudjahid*.

Fără să aducem mai multe fapte de acelaşi fel, socotim că cele de mai sus sunt suficiente pentru a arăta cît de variat este fenomenul morfemului discontinuu, prin urmare, cît de puţin dă apelarea la el în genere pentru a stabili precis specificul comun al confixelor româneşti, anume al celor alomorfe ale sufixelor (*al*/*a*/*ai*/*ale*… *lui*/*ei*/*lor* şi *a*… *á*/*eá*/*e*/*i*/*î*), dar şi ale celor extraalomorfice (*ai*… *lea*/*a*… *a*), discernămîntul îngreunîndu-se prin omonimia parţială dintre *al*/*a* genitivale şi *al*/*a* ordinale, care sunt deseori încurcate în gramatici ca ceva unic.

Aşadar, alautemia (chiar fără să menţionăm faptul că e inclusivă, adică se manifestă peste tot în alternarea *a*/*Ø*) confixal-sufixală comună a genitivului şi infinitivului românesc constituie un specific evident, sub un anumit raport, al limbii române printre alte limbi şi, sub alt raport, printre mai multe alte fenomene chiar ale ei, care ţin de morfeme discontinue (fenomen recunoscut recent de gramatica română) în general, dar şi tocmai printre confixe (noţiune neaplicată pînă acum acolo) în particular. Prin urmare, concluzia dnei A. Dragomirescu, cum că termenul, care circulă de multă vreme în lingvistica

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

structurală românească, cel de morfem discontinuu" „acoperă aceeaşi realitate lingvistică" ca şi noţiunea de confix (p. 155) nu corespunde în mod evident realităţii. Precum se vede cel puţin din multiplele fapte aduse mai sus, noţiunea de morfem discontinuu nu acoperă aceeaşi realitate lingvistică ca şi noţiunea de confix, ci o realitate cu mult mai largă decît acesta. Se înţelege că ea este şi mai largă decît cea de confix alomorf al sufixului şi nu ţine cont deloc de această alomorfie sui-generis (pe care tocmai am relevat-o prin termenul special de alautemie, pentru că un termen mai bun din cele existente n-am putut găsi). În noţiunea generală de „morfem discontinuu" specificul situaţiei examinate se pierde, ceea ce nu contribuie la identificarea exactă a esenţei adevărate comune a „articolelor" şi a „prepoziţiei" în cauză, care esenţă caracterizează în mod global morfologia română.

Nerelevarea specificului confixului în sens strict, ca şi a diferitor specii ale confixului, printre morfemele discontinui în genere ar echivala cu o indistincţie similară între prefix, sufix, infix şi postfix ca morfeme continui. Se înţelege, ultima confuzie ar fi evidentă şi de aceea, de obicei, nu se face, iar prima e mai greu de detectat, esenţa însă în ambele cazuri este una şi aceeaşi.

Realitatea fenomenului în discuţie se manifestă de către orice genitiv la toate formele de gen, număr şi determinare şi de către orice infinitiv la toate formele de diateză şi timp relativ. Mai precizăm că e vorba nu numai de genitivul substantivelor, ci şi al adjectivelor (cf. *al*/*Ø vechiului prieten*), al pronumelor (cf. *Ø*/ *al lui*, *Ø*/*al acestui*/*a*), al numeralelor (cf. *Ø*/*al celor trei*). Prin urmare, nu corespunde realităţii nici afirmaţia, de-a dreptul surprinzătoare, a dnei A. Dragomirescu, cum că „observaţia (deşi la noi aceasta nu este o observaţie, ci caracteristica principală a situaţiei – *M. G.*) că alautemia este o trăsătură globală a limbii române se sprijină pe un inventar destul de redus de fapte lingvistice, chiar dacă implică, aşa cum spune autorul, cele mai importante clase de cuvinte, substantivul şi verbul" (p. 155). Această afirmaţie este contradictorie, dna A. Dragomirescu constatînd (deşi cu un „cum spune autorul") că fenomenul implică două clase deschise de cuvinte (adică al căror număr e nelimitat). Cum poate fi vorba atunci de „un inventar destul de redus de fapte lingvistice"? Se înţelege că numărul de exponenţi ai alautemiei este limitat la minimum (e vorba doar de *a*/*Ø*, cu *a* însoţit în limba literară de acordatorii *-l* , *-i* şi *-le*), în schimb, numărul de purtători ai acestor exponenţi este absolut nelimitat. Adică, alautemia se caracterizează prin acelaşi metaindiciu care este propriu şi oricărei categorii morfologice: numărul strict limitat de exponenţi şi numărul nelimitat de purtători. Deci alautemiei (deşi nu e morfocategorie, ci un fel de alomorfie) nu i se poate nega calitatea de fenomen pan- şi supraclasial.

Doar pentru contrast putem aduce unele fapte, aplicată la care, afirmaţia mai sus citată a dnei A. Dragomirescu ar fi justă. Astfel, la rom. *acest – acesta*, *acel – acela*, dial. *ist – aista*, *ăst – ăsta* şi, eventual, alte cîteva elemente, alautemia (inclusiv ea, cf. *Ø*/*-a*), sufixală-zero într-adevăr „se sprijină pe un inventar destul de redus (am spune chiar „foarte redus" – *M. G.*) de fapte lingvistice". Dar această situaţie nu este caracteristică, nici pe departe, pentru orice genitiv şi la orice infinitiv românesc. De notat că aceleaşi puţine elemente sunt cuprinse şi ele de alautemia generală, din care cauză avem alternări poziţionale ca în *casa acestui om – a acestuia*, în care caz putem constata bialautemie (sperăm că din cauza acestui termen, foarte uşor de înţeles, nu ne va fi atribuită terminologia „foarte complicată" şi asem. – aşa este realitatea limbii române, a cărei descriere cere noţiuni şi termeni adecvaţi, chiar inutili în cazul altor limbi).

Tot pentru contrast aducem unele exemple de manifestări aloglote ale alautemiei, în care ea, exprimată printr-un număr redus de fapte, nu este deloc o trăsătură globală a limbilor respective. Astfel, o paralelă a rom. *meu – al meu*, *tău – al tău* ş. a. este fr. *mon – le mien*, resp. *a moi*, *ton – le tien*, resp. *à toi* etc. În spaniolă, la anautemele

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

posesivelor genul nu se distinge, din care cauză avem corespondenţe biunivoce *mi – mío*, *mía*, *tú – tuyo*, *tuya* etc. Cf. şi engl. *my – mine*, *your – yours* etc. Spaniola mai are cîteva pronume şi adjective ce se antepun determinatului în forma care nu poate ocupa alte poziţii, ca *algún – alguno*, *ningún – ninguno*, *primer – primero*, *cualquier – cualquiera*, *gran – grande*, *buen – bueno*, *mal – malo* etc. Dar e imposibil să înşire cineva tot inventarul „redus de fapte lingvistice" în care se manifestă alternarea de tipul rom. *casei*/*a casei* şi *cînta*/*a cînta* în limba română.

Aşadar, negăsind în comentariile dnei A. Dragomirescu nimic ce ar putea infirma tezele noastre privind alautemia din limba română, ne reafirmăm convingerea că aplicarea noţiunii în cauză este într-adevăr necesară pentru înlăturarea contradicţiilor în descrierea acestei limbi, înlăturare ce dezvăluie, eo ipso, o trăsătură globală, şi tot odată specifică, a ei. Astfel considerăm în pofida concluziei din [1, p. 155], cum că „introducerea noţiunii de confix (şi a celor legate de acesta) nu este absolut necesară", concluzie ce poate fi înţeleasă şi ca un cufemism care sugerează în sensul că tezele noastre ar fi, de fapt, inutile.[1]

„Nota" examinată mai conţine cîteva compartimente, care în ciuda titlului ei, privesc alte teze de-ale noastre, nu cele referitoare la alautemie.

Astfel, despre tratarea noastră, a elementului *lui* din (*a*) *lui Ion* şi asem. A. Dragomirescu nu se pronunţă critic, dar, corectînd-o, precizăm că cele opt trăsături prin care se caracterizează şi articolul nu sunt specifice numai lui, ci categoriei morfologice în genere. Tocmai avînd aceste trăsături un element glotic poate fi, exprimînd un anume sens, articol. Acest sens este exprimat de (contrar celor spuse în „Notă", p. 153) 1) demonstrativitatea extradistanţială ca în (*Omul stă aici*, nu *acest om* sau *acel om*, dar cu sema comună din *acest* şi *acel*) şi generalizarea maximă (ca în *Omul e muritor*), acestea excluzîndu-se reciproc doar ca sens şi 2) ceea ce se exclude reciproc cu ele, ca sens şi ca formă (ca *A venit un om*). Se înţelege că potrivit acestui criteriu (explicitat în felul nostru, dar prezent implicit în lingvistică în genere), *lui* din (*a*) *lui Ion*, despre care vezi (1, p. 152) se dovedeşte a fi flexiunea antepusă a cazurilor genitiv şi dativ la numele proprii, ele avînd sens definit fără articol, în virtutea însăşi a naturii sale. E un caz particular (ca şi *al*, *a*, *ai*, *ale* şi *al… lea*, *a… a*) a supraîncărcării gramaticii române cu „articole", despre care chiar şi în [5, p. 172] se spune: „ceea ce ne-am obişnuit să numim articol reprezintă o categorie extrem de eterogenă de elemente, avînd în limbă roluri foarte diferite, disparate, greu de redus la o clasă unică".

Cît priveşte numeralele, dna A. Dragomirescu nu exprimă explicit vreun dezacord cu tratarea noastră a ordinalelor ca formaţii confixale extraalomorfice (vezi, de ex., p. 151), deşi implicit le include şi pe ele în ceea ce e format prin morfemul discontinuu (p. 155). Acesta însă nu permite să se identifice exact tot specificul lor, străin de articolele reale (pe cînd unele gramatici găsesc în ele chiar trei „articole": *al*, *le-* şi *-a*) şi deosebirea de *al*/*a*/*ai*/*ale* de la genitiv, alomorfe ale lui Ø. Şi dacă se constată (ce e drept, în mod obiectivist, fără acord sau dezacord) că la noi „delimitarea numeralului de adjectiv se face în cadrul unui sistem propriu" (p. 155), apoi iarăşi propunem oponenţilor să vină cu un alt sistem, care ar corespunde mai bine principiului empiric (vezi aici notele 4 şi 5). Sistemul nostru se bazează pe componenţa categorială a formaţiilor examinate în lumina căreia numeralele cardinale ale multor limbi, printre care şi ale românei, nu fac parte din

[1] O încercare de a combate tezele privind alautemia (singura încercare cunoscută nouă pînă acum) este [9]. Răspunsul nostru, prezentat imediat la redacţie, n-a putut să apară decît peste şapte ani şi ceva (vezi [10]). În genere, construcţiile cu *al*, *a*, *ai*, *ale* (ca şi alte fenomene) pot fi examinate dintr-un număr nelimitat de puncte de vedere (vezi, de ex., [11]), ceea ce însă nu poate anula trăsătura lor ca exponenţi ai alautemiei, ea fiind o trăsătură globală a morfologiei române.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

clasa adjectivelor, iar ordinalele lor (în română doar *întîi*, *prim*, *secund*, *terț*) fac parte din ea, pe cînd restul ordinalelor româneşti (de la *al doilea – a doua* în sus) nu sunt adjective, dat fiind specificul lor categorial. Aceste *al doilea* ş. a. figurează şi ca adjective, primind articolul hotărît (ca în *cel de-al doilea*, înv. *cel al doilea*) şi cel nehotărît (ca în *un al doilea*), dar şi ca altceva (ca în *Al doilea* (*om*) *a venit*, deci ca şi într-o limbă fără categoria determinării, cf. rus. *Второй* (*человек*) *пришел*. Aşa ceva la *întîi*, *prim* ca şi la orice alt adjectiv românesc, nu e posibil.

Mai e de notat că pentru calificarea clasială a lui *al doilea – a doua* hotărîtoare este nu structura lor afixală (anume confixală), ci componența categorială. Astfel, am mai relevat nu odată deosebirea dintre aceste *al doilea – a doua* şi asem, şi alb. *i dytë – e dytë* şi asem., cu care sunt comparate după vechea tradiție. Aceste alb. *i dytë* ş. a. sunt adjective, fiindcă disting, ca şi alte adjective albaneze (nu numai ordinalele), confixale şi ele, toate categoriile adjectivale, inclusiv determinarea: *i dytë* (nehot.) – *i dyti* (hot.), *e dytë* (nehot.) – *e dyta* (hot.) ş.a., neputînd apărea în afara lor în contexte ca rom. *Al doilea* (*om*) *a venit*.

Cît despre criteriile noastre, numite în [1, p. 155] ba „semantice”, ba „relaționale”, ne conducem la identificarea numeralelor, ca şi a cuvintelor din orice clasă, de cerințele principiului empiric (vezi mai sus), interesîndu-ne respectarea lor, şi nu felul de a denumi operația. Nu odată am constatat că pretențiile tradiționale de a defini „părțile de vorbire” numai după criteriile gramaticale sau lexicale, sau lexico-gramaticale ş.a. nu pot fi satisfăcute, în virtutea naturii claselor de cuvinte (chit că înseşi noțiunile de „gramatical”, „lexical” şi asem. nu sunt, nici pe departe, primare, necesitînd să fie deduse din aceste ultime). Şi dacă pentru numerale aplicăm metoda excluderii (vezi şi [1, p. 153]), înseamnă că ea s-a dovedit a fi optimă, cel puțin pînă cînd vor fi propuse alte metode de identificare strictă a lor.[1]

Tezele noastre referitoare la existența conjugării obiectivale în româneşte [1, p. 154-155] sunt rezumate în linii mari corect şi fără obiecții. Am mai adăuga că stadiul predominant aglutinativ la care se găseşte nu este o piedică pentru recunoaşterea existenței ei, căci aglutinativ se exprimă şi diferite alte categorii morfologice în limbile lumii (cum sunt, de exemplu posesivul cu numărul şi persoana lui, dar şi cazul, în limbile turcice, finougrice ş.a.). Dar nu-s de neglijat nici elementele de fuziune dintre exponenții subiectivali şi cei obiectivali româneşti, deci nu numai cazurile de întrepătrundere a lor (ca în *închide-vă-ți*, *crede-mă-ți*, aduse în [1, p. 154]), ci şi cele de suprimare a exponentului subiectival de către cel obiectival, ca în *vars-o* sau *scurteaz-o*, cu morfocomplexe ca *vars-*, *scurteaz-* şi asem., imposibile aparte. Conjugarea obiectivală se găseşte la aproximativ acelaşi stadiu şi în alte limbi romanice şi balcanice, dar în genere, la stadiul fuziunii exponenților e prezentă în multe limbi din lume (un exemplu este vecina limbă ungară). Pentru română însă concluzia practică, după noi, e aceea că exponenții obiectivali fiind ceea ce sunt (deci nu „pronume scurte”, „atone”, „conjuncte” ş.a.), în gramaticile românei trebuie să figureze pronumele personale doar ca atare (nu „pline”, „accentuate” etc.), căci alte pronume personale nu există aici.

În [1, p. 150] mai figurează lucrarea noastră despre paraverbalitatea din limba albaneză, la care însă nu se face nicio referință în text, dar nici nu e cazul (deşi fenomenul

[1] Vorbind de numerale (p. 153), A. Dragomirescu greşeşte. Numeralele cardinale nu se caracterizează prin binumericitatea determinatului (mai precis, a cuantificatului), ci numai prin mononumericitatea lui, alegînd în unele limbi pluralul, în altele singularul, dar tot un singur număr. Prin binumericitatea determinatului se caracterizează tocmai adjectivele, ceea ce le şi deosebeşte, la nivel categorial, de numeralele cardinale. Tot acolo [1, p. 153] apare greşit de cîteva ori „determinant” în locul corectului „determinat”.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

există şi în româneşte, el nu manifestă alautemie, formațiile paraverbale nefiind deloc alomorfice).

Totalizînd cele spuse referitor la tema noastră principală, constatăm că în limba română există şi confixarea fără alautemie, ca la derivatele zise parasintetice şi la ordinale (deşi ea se repetă periodic pentru numere mari) şi la cîteva alte cuvinte (ca *de-a 'ndoaselea* sau *de-a v'ați ascunselea*), precum şi alautemia fără confixare (ca la cîteva demonstrative, ca *acest*, *acel* sau dial. *ăst*, *aist*), numărul ultimelor cazuri fiind limitat. În schimb, intersecția alautemiei cu confixarea e prezentată prin orice formă de genitiv a fiecărui nume şi prin orice formă de infinitiv a fiecărui verb,[1] adică printr-un număr infinit de cuvinte din clasele deschise, ceea ce face alautemia o trăsătură globală a limbii române.

Aşadar, după ce am examinat prima prezentare, în lingvistica română, a tezelor noastre privind alautemia, nu vedem în această prezentare niciun argument de natură să infirme tratarea noastră a faptelor în discuție. Prin urmare, atîta timp cît nu se vor demonstra eventuale avantaje ale altei tratări a aceloraşi fapte, vom rămîne cu părerea noastră asupra lor. Adică, în lumina a tot ce cunoaştem rămînem ferm convinşi că fără aplicarea consecventă a noțiunilor de confix, atît extraalomorfic,[2] cît şi alomorf al sufixului, în sens precis (deci nu al morfemului discontinuu sau întrerupt în general) şi fără a se constata confixarea şi alautemia confixal-sufixală ca o trăsătură globală a morfologiei româneşti, limba română nu va putea să fie descrisă în mod adecvat.[3]

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. A. Dragomirescu, *Notă asupra conceptului de „alautemie confixal-sufixală inclusivă" la Marcu Gabinschi* // Limba română (Bucureşti), 2008, 2, p. 150-155.

2. C. Frîncu, *Cu privire la „uniunea lingvistică balcanică". Înlocuirea infinitivului prin construcții personale în limba română veche* // Anuar de lingvistică şi de istorie literară (Iaşi), Tomul XX (1969), p. 68-116.

3. M. Gabinschi, *Fenomenul de arhicaz şi manifestarea lui în limba română* // Probleme de lingvistică generală şi romanică, Vol. I, Chişinău, 2003, p. 162-164.

4. Ю. Апресян, *Идеи и методы современной структурной лингвистики*, Москва, 1966.

[1] În limba veche, infinitivul, chiar cînd predomina hotărît deja forma scurtă a lui, fiind precedat de prepoziția *de*, o completa, ca un fel de ecou, printr-un *-rea* (ca în *de-a facerea*, tip întîlnit nu odată, de exemplu, la Varlaam), aceste *de-a* şi *-rea* devenind tot un fel de confix. Mai tîrziu însă acest fenomen a dispărut complet.

[2] Polemica noastră cu [5] în problema nerecunoaşterii structurii confixale nonalomorfice a ordinalelor române vezi în [12].

[3] Cît priveşte formularea, greu de înțeles univoc, cum că, „introducerea noțiunii de confix (şi a celor legate de acesta) nu este absolut necesară" [I, p. 155], se naşte întrebarea: „absolut necesară" pentru ce? – întrebare ce poate să fie înțeleasă într-un sens destul de dilatabil. Dacă e vorba de ceva chiar „absolut" (sic!) necesar, s-ar putea avea în vedere şi cele necesare pentru viața în genere, cum sunt aerul, apa şi ceva comestibil. Desigur că pentru aceasta tezele noastre nu sunt „absolut" (şi chiar „neabsolut") necesare. Şi chiar pentru lingvistică în genere ele, deşi îşi păstrează valabilitatea, în multe limbi nu au la ce se aplica. Dar în ceea ce priveşte tocmai limba română, dacă punem scopul să eliminăm din descrierea ei unele vechi contradicții flagrante şi să aplicăm la ea aceeaşi termeni şi în acelaşi sens al lor, ca şi la alte limbi, atunci în lumina a tot ce ştim în prezent (inclusiv a tot ce am aflat de la dna A. Dragomirescu), tezele noastre apar chiar necesare. Adică, prin afirmația, cum că aceste teze n-ar fi „absolut necesare" (expresie ce admite diferite grade de generalizare), nu se poate camufla, decît în aparență, faptul că ele sunt într-adevăr necesare pentru descrierea veridică a limbii române.

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)

5. I. Iordan, V. Guţu-Romalo, A. Niculescu, *Structura morfologică a limbii române contemporane*, Bucureşti, 1967.
6. M. Gabinschi, *Alautemia inclusivă confixal-sufixală – o trăsătură globală a limbii române* // „Limba română" (Chişinău), 2005, 10, p. 31-41.
7. M. A. Gabinschi, *Consideraţii asupra sferei participiului din limbile romanice* // Omul şi limbajul său. Studia lingvistica in honorem Eugenio Coseriu, Iaşi, 1992, p. 213-227.
8. М. А. Габинский, *Пособие по морфологии дакороманского глагола*, Кишинёв, 2002.
9. И. П. Чорный, *Рефлекций асупра артиколулуй посесив* // Лимба ши литература молдовеняскэ, 1979, 3, п. 64-75.
10. М. А. Габинский, *Референтор ла артиколул посесив ын лимба молдовеняскэ* // Лимба ши литература молдовеняскэ, 1987, 2, п. 38-46.
11. D. D. Draşoveanu, *Despre al cu aplicare la o structură problematică* // Cercetări de lingvistică, 1931, p. 89-93.
12. M. Gabinschi, *Referitor la structura şi originea ordinalelor române* // Revistă de lingvistică şi ştiinţă literară, 1996, 1, p. 23-33.

SUMMARY

The author rejects Mrs. Dragomirescu's idea of his concepts of confix and allautemism being unnecessary, allegedly because the notion of discontinued morpheme is already applied to Romanian. This notion can by no means replace the more concrete ideas of confix and allautemism, as well as of the common positional confixal-suffixal allomorphism sui generis specific to both genitive (as in *a casei/ casei*) and infinitive (as in *a face/ face*), as a global characteristic of Romanian. It is just this approach which makes it possible to simultaneously eliminate the old contradictory qualifications of the genitival *a* as an „article" (in fact completely indifferent towards the category of definiteness) and of the infinitival *a* as a „preposition" (in fact completely alien to any obliqueness).

BDD-A6919 © 2010 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:55:38 UTC)